„דאס אייביגע ליכט"

פון נחמן בוימאיל.

יעדער פאלק און נאציע, וואס פאר א פאלק עס זאל נישט זיין, פארמאגט איהרע ספעציפישע נאציאנאלע ימים־טובים, וועלכע ווערען געפייערט אלס אן אנדענקונג פון א פאסירונג — אויף א גלענצענדען אפגעהאלטענעם נצחון. און וואס פאר א פייערונג עס זאל נישט זיין, ציינט עס ארויס מיט איהרע טראדיציעס א היבש ביסעל געשיכטע. און וואס פאר און אומשטענדען זי איז געגרינדעט גע־ווארען. די טראדיציעס מיט דער פיי־ערונג, דאס זענען די אילוסטראציעס און בילדער פונ'ם היסטארישען מאמענט צו־ליעב וועלכען זי איז געגרינדעט. צום ביישפיעל, ווען מיר נעהמען באטראכטען די דריי גרויסע ימים־טובים, וועלכע ווע־רען געפייערט ביים אידישען פאלק: פסח, שבועות, סוכות, זיי דערמאנען אונז: אין דעם באוואוסטזיין פון היסטארישען אי־דענטום פון זיין אנטשטעהונגס־פונקט. איטליכער יום־טוב ציינט ארויס דאס דורכלעבונג פון זיין פאלק.

חנוכה. אלס נאציאנאלער פייע־רונג, אט די גאנץ קליינע, קוים באמערק־בארע פלעמלאך, וואס לייכטען אין איט־ליכען אידישען הויז, וואס פאר א באדיי־טונג האבען זיי פאר אונז, כלומרשט'ע צי־וויליזירטע, גענעראציע? צוליעב וואס האט דער חנוכה זוכה געוועזען צו ווערען אזוי העריליך פאראייביגט ביי דעם אידי־שען פאלק?

ווען מיר באטראכטען די באדייטונג פון חנוכה מיט איהרע צערעמאניעס, ווען מיר באטראכטען די טראדיציע פון די ליכט אנצינדען, זעהען מיר, אז די קליי־נע ליכטעלאך ברענגען אונז גרויסע און וויכטיגע עראינערונגען, וועלכע וועקען און באלייכטען יעדעם אידיש־הארץ. זיי־ער אויפגאבע איז: צו דערמאנען די אוני־ווערסאלע באדייטונג פון איד! און די מיסיע פונ'ם איד. זייער אויפגאבע איז נישט קיין טויטע אפגעשטארבענע עראי־נערונג, נאר לעבעדיגע, שעפערישע, מוטי־גע כחות. ארייגצוברענגען אין יעדער אידיש הארץ די פארשידענארטיגע טרא־דיציע פון דעם חנוכה פייערונג, סימבא־ליזירט מיט זיך א גאנץ פארשידענארטי־גע פעריאדע פון די אמאליגע נאציאנאלע עפאכע... עס איז כאראקטעריסטיש איבערצוגעבען די היסטאריע פון יענער עפאכע, און צו באקענען זיך מיט דעם לעבען, און אין וואס פאר א מאמענטען די אמאליגע מאקאבעער האבען זיך געפונען, און וואס פאר א העלדישקייט האבען זיי באוויזען.

עס איז געוועזען א קורצע צייט נאך דער איבערזעצונג פון דער תורה צום קע־ניג פון מצרים אין דער גריכישער שפראך. עס איז אוועק א פעריאדע פון מעהר ווי הונדערט יאהר פון דער איבערזעצונג, ווען אלע פעלקער האבען אנערקענט דאס גרוים־קייט פון דער תורה מיט איהר עטיק. אין אזא קורצער צייט איז פארגעקומען א פארענדערונג אין דער אידישער מחנה. עס איז אויפגעשטאנען א פארטיי, די אזוי גערופענע „העלעניסטען". די בא־איינפלוסטע פון דער גריכישער קולטור,

וואס איז געוועזען אזוי באליעבט ביי זיי, אז זיי האבען אנגעפיהרט און אגיטירט צו צוציהען די מאסען און איינפלאנצען אין זיי די גריכישע קולטור. צו אסימי־לירען זיי צו דעם גריכישען פאלק, צו דער גרויסער, מעכטיגער אימפעריע. ווען אנטיוכוס עפיפאנוס איז ארויף אויפ'ן טראהן, האבען דאן געטראפען דעם טאג, אויף וועלכען זיי האבען אזוי פיעל גע־האפט און אויסגעקוקט.

די דעספאטישע מאכט האט אנגע־פאנגען טעראריזירען, און מיט איהר טע־ראר צווינגען דעם געטרייען איבערגעגע־בענעם איד צו אסימילאציע. עס איז גע־ווארען א דועל צווישען דעם בארג אלימ־פוס מיט דעם בארג סיני... אין אזא מא־מענט האט מען זיך געגוויטינט אין א וועל־כען עס איז גרויסען קאמפער, און דאס איז געוועזען „יהודה המכבי", פון די אנ־געזעהענסטע פרושים, און פון העכסטען אדעל פון די משפחות כהנים. מיט גרויס מוט און שטאלצער מאכט, איז ארויס אין קאמף דער אידישער העלד, מיט א קליי־נער צאהל מענשען. געקעמפט ביז דעם לעצטען עווענטואליטעט, געגען די אוי־סערליכע גשמת־כאפערס, און אין יאהר דריי טויזענט, פינף הונדערט זעקס און נייצניג (לויט די איד. צייט־רעכענונג) האט ער באקעמפט די גריכען און צוריק געגאנגען מיט טריאומף (יעבץ תולדות ישראל). און אבוואהל דער נצחון וואס איז אפגעהאלטען געווארען האט געליים־טעט און פארגרינגערט פיעל אין דעם עקא־נאמישען און מאטעריאליסטישען שטאנד־פונקט, אבער דער אנדענקונג איז נאר געבליבען אויף דעם פח של שמן (דאס קריגעלע בוימעל). עס איז גאר קיין אנדענ־קונג אדער טראדיציע געבליבען פון דעם מאטעריאליסטישען געווינס. די גאנצע פייערונג ווערט אנערקענט נאר אויף דעם גייסטיגען, מאראלישען שטאנדפונקט. עס איז געווען דער היסטארישער טאג פון באפרייען זיך פון פרעמדער דעספאטישער מאכט. עס איז געוועזען דער טאג, וועל־כער האט געבראכט פרישקייט און מוטיג־קייט אין אידישען לעבען. ארום פון דעם קלעם און צודריקונג פון די אסימילירטע פאררעטער, די „העלעניסטען"!... עס איז געוועזען דער טאג, וואס האט באלויכ־טען דאס אידיש הארץ, דאס פארלאשע־נע ליכט האט צוריק אנגעפאנגען צו לייכ־טען. עס איז געוועזען „חנוכה". אן אפ־רוה און באנייאונג. א אפרוה פון די מלחמות און קאמפען, און פארשטאר־קונג און באנייאונג פאר ווייטער. און אט די קליינע ליכטעלאך האבען אוועקגע־שטויסען פול־פינסטערניש און אומע־טיגקייט, און אריינגעבראכט א נייע לע־בען. „מעט אור דוחה הרבה מן החשך" (ווייניג ליכט שטויסט אוועק פיעל פינס־טערניש).

די מאקאבעער זענען אנערקענט גע־ווארען פאר די מוטיגע נאציאנאלע העל־דען, וועלכע האבען איינגעשטעלט זייער לעבען פאר דעם דערהאבענעם אידעאל. א דאנק זיי געפינען זיך שטענדיג די אי־בערגעבענע נאציאנאלע העלדען, וועלכע

מונטערען דאס פאלק. און ווען מען האט אויפגעשטעלט די פראגע: „מאי חנוכה?" (שבת כ"א) וואס פאר א באדייטונג האט דער יום טוב? איז דער ענטפער געוועזען: אז ווען די מלכות חשמונאי זענען ארויס די געזיגטע, איז זיי געשעהן א נס מיט דעם בוימעל, וועלכער האט געלויכטען מיט זיבען טעג מעהר וויפיעל ער האט גע־קענט לייכטען. האט מען געמאכט א יום טוב צו זאגען לויבענס־ווערק. דאס הייסט, אז די פייערונג מיט איהרע טרא־דיציעס זענען געגרינדעט אלס אנדענקונג פון דעם מאראלישען און גייסטיגען בא־פרייאונג. עס איז די פייערונג, וואס וועקט און מונטערט דעם אידישען נאצי־אנאלען באוואוסטזיין. עס איז דאס ליכט וואס האט געלויכטען און געשיינט אין דעם איד'ס נשמה. עס איז דער וואכענס־טאג און יום־טוב, מען קען ארבייטען ביי זיין ארבייט און מיט פייערען מיט דעם באלייכטונג אין זיין נשמה. דאס איז דאס אייביגע ליכט, וואס ווערט קיינמאל ניט פארלאשען, און מען קען עס ניט פאר־לעשען.

קרובים געזוכט

די פאלגענדע ווערען געזוכט פון זייערע קרובים אין אייראפא און אין אנ־דערע לענדער. באקאנטע פון די געזוכטע אדער די געזוכטע אליין ווערען העפליך געבעטען זיך אפרופען און שרייבען צום אידישען אימיגראנטען הילפס פאראיין אין קאנאדע, 4226 סט. לאורענס בול־ווארד, מאנטרעאל, פאררופענדיג זיך אויפ'ן נומער, וואס שטעהט ביי דער זייט.

17436 — מרס. בריינדעל בעלאף, געבוירענע באניצקי, די טאכטער פון יצחק און אסתר באניצקי, שטאמט פון אדעס, אפגעפאהרען אין אמעריקא אין 1905 יאהר, לעצטער אדרעס: 1734 פארק פל., ברוקלין, נ. י. — ווערט גע־זוכט פון איהר קאזין בעריש זיסקינדער, אויך פון אדעס, אנגעקומען אין קאנאדע מיט 7 יאהר צוריק, און געפינט זיך איצט אין מאנטרעאל.

17629 — פייגע־לאה סילווער און איהר שוועסטער בריינדעל, די טעכטער פון לייבוש דעם סטאלער, לעצטער אד־רעס: 1142 קאלגייט עוו., ניו יארק — ווערט געזוכט פון זייער ברודער ישראל באדענהיים פון ווארשע, וועלכער געפינט זיך אין מאנטרעאל.

17834 — עלקע גרינשפאן, לעצ־טער אדרעס 114 ארעלייט סט. וועסט, טאראנטא, ווערט געבעטען אנגעבען איהר אדרעס דעם אידישען אימיגראנטען פאר־איין, מאנטרעאל וועגען א ענין וועלכער איז אין איהרע אינטערעסען.

17836 — ס. וואלאסע, לעצטער אדרעס 96 עדווארד סט., טאראנטא. אין אידישען אימיגראנטען פאראיין, מאנט־רעאל, געפינט זיך פאר אייך א בריעף פון אייער שוועסטער האנע שווארצמאן פון קישינעוו.

17840 אנשעל וויינשטיין, לעצטער אדרעס 267 דארטשעסטער וועסט מאנט־רעאל. פאר אייך געפינט זיך ביי אונז א בריעף פון אייער פלימעניק, אנשעל וויינ־שטיין פון ווארשע.

17848 — בערנארד קזשיפאוו, לעצ־טער אדרעס 434 מאגנוס עוו., וויניפעג, מאנ. ביי אונז געפינט זיך א בריעף פון ק—א דעצ. 8, געליי 8 אייער פאטער חיים קזשיפאוו פון ווא־רשע. ער איז זעהר אומרוהיג וואס איהר האט איהם 19 מאנאטען ניט געשריבען.

17849 — מר. אאורין, לעצטער אדרעס 290 קווין סט., טאראנטא, אייער פלימעניק, איסאאק יאוויער פון סקאלאט, פוילען, בעט אונז איבערשיקען אייך א בריעף פון איהם. גיט אונז אן אייער אדרעס.

17792 — סעם שניידער, לעצטע־ר אדרעס 102־50, 95־טע סטריט, עדמאנ־טאן, אלטא., ווערט געזוכט פון זיין שווא־גער, כאצקעל ניקעלבערג פון פאלטאווע. איז ניט זיכער אז ער וואוינט נאך היינט אין עדמאנטאן. בעט זיך אפרופען.

17866 — יעקב כמארא און זיין פרוי, מלכה, שטאמען פון אוקראינע זייערע קינדער האבען געארבייט אין סא־ראקי ביי א פאטאגראף, דארפען זיך גע־פינען אין מאנטרעאל. ווערען געזוכט פון זייער פלימעניצע חייקע מאשעל, געווע־זענע חייקע דארדיק, וואוינט איצט אין בעלין, פוילען, פארהייראט פאר גדליהי מאשעל.

17867 — ווס. טרויב, לעצטער אד־רעס 70 סטנ. לואיס, לאשין, קוויבעק. פאר אייך געפינט זיך אין אונזער אפיס א זעהר נויטיגער בריעף פון אייער פראנט דזשייקאב ברוכזאן פון ברוקלין, נ. י. גיט אונז אייער אדרעס.

17868 — א. בארטפעלד, לעצטער אדרעס 171 מאניטאבא עוועניו, וויניפעג. אייער פלימעניצע דארא דוואירעס פון [illegible] בעט אחד אייך ארויסגעפינען און אייך איבערשיקען איהרען א בריעף, וועלכער געפינט זיך ביי אונז.

17869 — זעליג גרינטוך, לעצטער אדרעס 2121 סט. לאורענס בלווד, מאנט־רעאל. ווערט געזוכט פון זיין ברודער איזי־ראעל גרינטוך פון לעמבערג.

17870 — דזשאזעף אש, לעצטער אדרעס מאנטרעאל, 3773 לאוואל עווענו. ווערט געזוכט פון זיין שוועסטער ראזע בען

ראזען פון ווארשע. זי האט פון איהם שוין א לאנגע צייט קיין בריעף ניט גע־האט און איז זעהר אומרוהיג.

17871 — פרויקא עלינבערג, לעצ־טער אדרעס 4595 קלארק סט. מאנט־רעאל, ווערט געזוכט פון מיכלע עלינ־בערג, די פרוי פון זיין ברודער, פון מע־זעריטש. ביי אונז געפינט זיך א בריעף פון איהר צום שוואגער.

17872 — איזראעל לעז, געפינט זיך איצט אין מאנטרעאל, זוכט זיין אנ־קעל עדוי גענעדעס, 45 יאהר אלט, גע־בוירען אין סטעפין, פוילען, דארף זיך גע־פינען אין ברוקלין, נ. י.

17875 — רבי אידעל ראזענבערג, 4959 עספלאנייד עוו., מאנטרעאל, פאר אייך געפינט זיך א בריעף פון אייער פלי־מעניק חיים ראזענבערג פון ווארשע.

17876 — נייטען ראזאווסקי, לעצ־טער אדרעס 42 ספרינג סטריט; סט. דזשאהן, נ. ב., ווערט געבעטען זיך אפ־רופען אויף די מעהרערע בריעף פון זיין שוועסטער, ראזא ווארזשרעווסקי פון קי־שינעוו, רומעניע. די מוטער זייערע, וועל־כע האלט זיך ביי איהר אוים איז שוין א יאהר אין האספיטאל. בעט איהר שריי־בען ווי פריהער צושיקען שטיצע.

די וואונדער פון דער נאטור צווישען מענשען און צווישען די אנדערע באשעפענישען

פון י. מאלין

דער וועלט מייסטער באזיצט די רייכסטע פאנטאזיע וואס אפילו דער גרעסטער קינסטלער האט ניט. ביים בא־שאפען די וועלט, האט דער מייסטער געגעבען זיין פאנטאזיע פולע פרייהייט און עס זיינען ארויסגעקומען אלערליי משונה'דיגע באשעפענישען, וואס ווערען באטראכט אלס חדושים, ווייל מען לויפט אויף זייער בייז וואונדער פון אלע זייטען צו קוקען אויף זיי. און דעם מייס־טערס פאנטאזיע האט ביי דער באשאפונג פון דער וועלט און אלץ, וואס עס געפינט זיך אויף איהר ניט ארויסגעצייגט סתם קאפריזען, זאכען שלא כדרך הטבע, וואס עס כאפען זיך אמאל ארויס פון דעם שטיפערישען פינזעל פון א קינסטלער. ווייט, ניין. אלץ איז דארט צוגעפאסט מיט אויסגערעכענטקייט, מיט א מאס און מיט א וואג. לויט אן אנגעצייכענטער פראגראם, ניט קוקענדיג אויף די פאר־שיעדענע משונה'דיגע בריאים. קיין וואונ־דער ניט, וואס, ווען אלץ איז שוין געווען פארטיג, די יצירה איז פארפאלקאמט גע־ווארען און דער מייסטער, קלייבענדיג זיך צו רוהען נאך א זעקס טאגיגער אינ־טענסיווער ארבייט, — קיין וואונדער ניט, וואס ער איז געבליבען צופרידען מיט אלץ, דער „דזשאב" איז לכל הדעות גע־ווען א געלונגענער.

די פראגראם איז געווען אויסגע־מאכט פון דעם גרעסטען קינסטלער; ליכט און שאטען, טאג און נאכט, קליין און גרויס, רוה און שטורם, צארען און מילד־קייט, גוטס און שלעכטס פרייד און לייד, נחת און צער, ליעבע און האס, גרויסמו־טיגקייט און קליינליכקייט, לעבען און טויט שעהנקייט און מיאוס'קייט, קאלא־סאל און מיניאטור, גוטהארציגקייט און רשעות און אזוי ווייטער און ווייטער. אום צו זעטיגען דאס נייגעריגע אויג פון דער מענשהייט, זיינען ארויסגעבראכט גע־ווארען אלערליי באשעפענישען, סיי פון דעם מין האנושי, סיי פון דער חיה און סיי פון די געפליגעלטע ברואים.

דער לויתן זה יצרת לשחק בו איז געוועזען גילטיג אמאל און היינט. אמת, עס איז א סכנה צו שטעהן און צוקוקען ווי דער געפאנגענער וואלפיש ווארפט זיך אין ים און הויבט אויף מעכטיגע כוואליעס אין זיינע קאנוואולסען. — דאך וואלט יעדער איינער באצאהלט מי יודע וויפיעל, אבי קענען בייוואוינען אזא שפיל.

די וויסענשאפט האט שוין לאנג בא־שטעטיגט דאס אמאל מיט וויפיעל יאהר צוריק, האבען געלעבט אזעלכע משונה־דיגע חיות, וואס זיי האבען מיט זייער גרויס ווייט אריבערגעשטיגען די איצטיגע — דינאסאורוס ווערען זיי גערופען ביי די געלעהרטע. אפגעגראבענע סקעלעטען אין פארשיעדענע טהיילען פון דער וועלט פון אזעלכע באשעפענישען ציינען, אז אין זייער צייט זיינען זיי געווען א סך און נאך דעם מבול פעריאד זיינען זיי פארשוואונדען. דאס איז אבער ניט וויכ־טיג, וויכטיג איז דאס, וואס איצט אפילו האבען מיר אויך גרויסע, שווערע חיות אין ים און אויף דער יבשה און די קלענס־טע באשעפענישען, וואס קענען ניט גע־זעהן ווערען מיט'ן נאקעטען אויג. דער העלפאנד, דער היפאפאטאמוס, דער באא (א ריזיגער שלאנג, וועלכער איז אימ־שטאנד איינצושלינגען א גרויסע חיה), דער שטראוס פויגעל און אזוי ווייטער, און ווייטער. ווי גרוים און מעכטיג זיי זיינען אין פארגלייך מיט דעם האז, קאץ אדער מויז!

מענשען זיינען אלעמאל געלאפען און לויפען איצט אויך זעהן א העלפאנד, באטראכטען ווי די אומגעלומפערטע חיה ריהרט זיך און באוועגט זיך. און כאטש דער לייב איז ניט איבעריג גרויס, דאס פערד איז באדייטענד פיל גרעסער פון

איהם, האט מען אבער ליעב אויף איהם צו קוקען פאר זיין מאיעסטעטישער פי־גור, פאר זיין דונערענדען ברום און פאר דער אויסערגעוועהנליכער גבורה, וואס ער באזיצט. אזוי דער טיגער, דער יאגואר, דער אדלער, דער שפארבער און די אנ־דערע רויב פויגעל. און דאס וואס מען באמערקט ביי די ניט ריידענדיגע ברואים געפינט זיך אויך ביי דעם מענשליכען מין, פון ביידע געשלעכטען, ביי דעם זכר און נקבה.

די ביבעל דערמאהנט עטליכע מאל די ענקים, דאס הייסט, מענשען ריעזען, ווי עוג און דער קעניג פון בשן, וועמעס בעט איז געוועזען ניין איילען די לענג. דאס איז א ברעקעל ניט איבערטריבען. מיר וויסען ניט פונקט ווי גרויס דער אייל (אמה) איז געוועזען, מען גיט אבער צו, אז ער איז געוועזען קלענער פון דעם רוסישען ארשין (קלענער פון אונזער יארד). איז אויב דער ריעז איז געוועזען הויך א צעהן עלף פוס, לענט זיך עס לייכט אויפ'ן שכל. ווייל הויכע מענשען זיינען אלע מאל געוועזען און זיינען איצט אויך פאראן. דער מייסטער האט אויך אין דעם מין האנושי געשאפען אביסעל צו הויך און דאנגענע — צו נידעריג. כאפט זיך ווען עס איז ארוים א צו הויכער, לאנגער מענש, געפינט זיך דערפאר א ליליפו־טעל, א קארליקעל, וואס אין פארגלייך מיט דעם ריעז, איז ער ווי דער מילב נעגען א בהמה. מיט איין ווארט, אין יעדען מין פון די באשעפענישען, באמער־קען זיך זאנדערבארקייטען: שווארץ־הויטיגע, רויט הויטיגע, ווייסע ווי מילך לייבער, דינע ליפען, געטאקטע אברים, פערעלדיגע צייהנער און משונה'דיג גרא־בע פליישיגע ליפען, נעזער ווי ביי אבע־

דער קאליר — דאס איז די ווירקונג פון דעם קלימאט. אבער די צופליאשקעטע מיאוסע נעזער מיט די גראבע ליפען — דאס זיינען שוין מערקווירדיגקייטען, ווייל בלויז א געוויסע צאהל מענשען הא־בען זיי און ניט אלע, אפילו פון דער זעלבער ראסע.

איינע פון אזעלכע חדושים פאר וועל־כע מענשען צאהלען געלד, צו באטראכטען זיי, האט מען ניט לאנג צוריק געקענט באמערקען אין טארינא. א שטאדט אין איטאליע, דארט אין עטליכע וואכען צו־ריק איז פארגעקומען א חתונה פון צוויי צירקוס שוישפיעלער, און אי דער חתן, אי די כלה ווערען באטראכט אלס דער גרעסטער וואונדער. דער חתן וועמען מען רופט אלמידא קרעמא, א ריעז וועלכער איז אכט פוס, צעהן אינטשעס די הויך, א גבור און אן אויסער געוועהנליך סימפא־טישער יונגערמאן, אין וועלכען פרויען גלייכען זיך צו פארליעבען, ווייל די גוטס־קייט און די אידעלקייט שיינען איינפאך ארוים פון זיינע אויגען.

די כלה, פריילין טערעזינא, איז בא־קאנט אין דער צירקוס וועלט אונטער דעם נאמען: „די פעטע דאמע". די דא־זיגע דאמע וועגט ניט מעהר און ניט ווע־ניגער פון 400 פונט, איז זעהר א ליעב־ליכע, א חן'עווודיגע. ארבייטענדיג צוזא־מען, האבען זיך די יונגעלייט פארליעבט און געענדיגט האט זיך עס מיט א חתונה אויף אלע אידישע קינדער געזאגט געווא־רען. אויב מען וויל האבען א פארשטע־לונג פון דער דאזיגער „גרויסער" חתונה, וועט זיין גענוג צו זאגען, אז טויזענדער מענשען פון נאהענט און ווייט זיינען זיך צוזאמענגעקומען צו דער קירך, אבי צו קענען כאפען א בליק אויף דאס פארעל

געהן צוריק, ווייל קיין פלאץ איז ניט גע־ווען פאר זיי. אבער די חופה וועטשערע האט אויך אריבערגעשטיגען מיט איהר פראכט און גלאנץ די גרעסטע קעניגליכע באנקעטען וואס זיינען ווען עס איז געגע־בען געווארען.

עס איז געוועזען א חופה וועטשערע, וואס זינט איטאליע איז איטאליע איז נאך אזעלכעס ניט געוועזען.

אויב דאס דאזיגע משונה'דיג פאר פאלק איז נאך געוועזען ווייניג, איז איינער פון דעם חתן'ס הויפט מחותנים געוועזען דער וועלט בארימטער קארליק גאבריע־לא, וועמען דער חתן האט געהאלטען אויף דער דלאניע און ארומגעטראגען ווי א גלאז וואסער.

און אט די דאזיגע דריי 'וואונדער" פון דעם וועלט מייסטער זיינען בלויז א טהייל פון זיינע חדושים — פאראן פון

זיאנעס, און ציזהן ווי ביי חיות, מילא. און טויזענטער האבען נעבאך נעמוזט זיי א סך.

ראביי מאריס נ.

אייזענדראט

וועט רעדען איבער דער טעמע:

ארבייטסלאזינקייט

(און וואס קען געטאן ווערען?)

מיטוואך 16־טען דעצ.

פונקט 8 א זייגער אוונט

חידזשיע האל

40 עלם סט. נעבען יאנג סט.

איינטריט 25 סענט

מוזיקאלישע פראגראם.

ארראנזשירט פון,
י. ל. פרץ פרויען בר.
ארבייטער רינג.

דזשענעראל עלעקטריק

פול רענדזש

ראדיא

געמאכט אין קענעדע

איז דאס גרעסטע וואס איהר טרעפט אין דער וועלט פון ראדיא. יעדע מאדעל איז א קונסטווערק אין דער אויסאר־ביטונג. א וויסענשאפטליך דערגרייכונג אין צוזאמענשטעל, און א מציאה אין פרייז.

ווען איהר קויפט א דזשענעראל עלעקטריק פול רענדזש ראדיא, זענט איהר זיכער מיט באזיצען אן אינסטרומענט, וואס ווערט געלויבט און באוואונדערט פון אלע מוזיק אויטאריטעטען פאר דער שעהנקייט, קלארקייט און קרעפטיגקייט פון טאן. הערט אליין א דזשענעראל עלעקטריק ראדיא. באטראכט זיין אויסזעהן און הערט די פרייזען. וועט איהר דאמאלסט אויך פארשטעהן, פארוואס דאס גרעסטע פארגעניגען אין ראדיא גיט אייך א

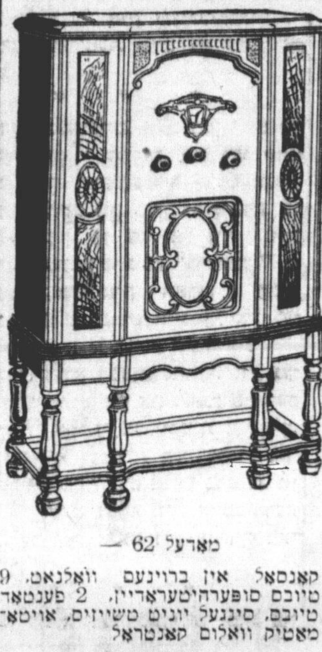

מאדעל 62 —

קאנסאל אין ברוינעם וואלנאט. 9 טיובס סופערהיטעראדיין, 2 פענטאד טיובס, סינגעל יוניט טשיוזים, אויטא־מאטיק וואלום קאנטראל

$149.50

GENERAL ELECTRIC

פאר אלערליי אינפארמאציע וועגען ספארטאן ראדיאס ווענדעט זיך צו אונזערע אידישע רעפרעזענטאטיוום:

א. פרענק, דזשאנקשאן 0887.
מר. גראשעף, מעלראוו 7566.
מ. דזשובאם, לאידברוק 5690.
ה. נעווים, לינדהורסט 7132.
א. קלאק, טריניטי 7879W.
י. גינזבערג, דזשאנקשאן 0887.
דאבעליו ד. קראופארד, האוארד 5571

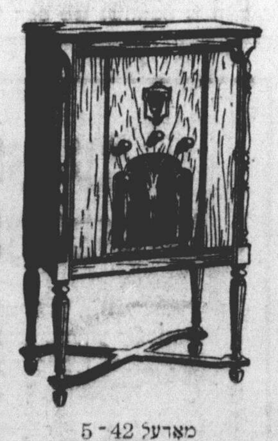

מאדעל 42 - 5

אכט טיובס, סקרין גריד סופער־היטעראדיין, 8 דינאמיק ספי־קער, פאנאגראף קאנעקשאן

$119.50

גאראנטיע און סערוויס

ווען איהר קויפט ביי אונז א ראדיא, ווייסט איהר, אז אונזער גאראנטיע איז גע׳זיכערט פון דער פעקטארי. מיר גיבען א ליבעראלען דיסקאונט אויף אייער אלטער מאשין.

טערמס אראנזשירט

אויסצוצאלען פון $1.50 יעדע וואך.

קיין אינטערעסט

פרייע סערוויס

WEST END MUSIC STORES

3324-26 דאנדעס סט. וו. טעלעפאן דזשאנקשאן 0887

ראדזשערס „בלויע קוילען"

דער קאליר גאראנטירט די קוואליטעט

„שטויבלאז"

The ELIAS ROGERS Company Limited

אלפרעד ראדזשער, פרעזידענט.

THE VERY BEST ROGERS FUELS

איין טאן מיינט 2,000 פונט

ארדער אפיס: עלגין 0482.